

Datum: 15.05.2025

Prva objava:

BOLNIŠKA ODSOTNOST V LETU 2024

Kratek povzetek

V letu 2024 se je večina kazalnikov bolniške odsotnosti povišala – v povprečju je bilo več primerov bolniške odsotnosti, izgubljenih več koledarskih dni, zaposleni so bili bolniško odsotni večkrat v letu, vendar pa je posamezna odsotnost trajala krajši čas, če vrednosti primerjamo z letom 2023.

Začasna odsotnost z dela iz zdravstveno upravičenih razlogov je eden od pomembnih kazalnikov zdravstvenega stanja delovno aktivnih prebivalcev.

Slika 1: Kazalniki bolniške odsotnosti, Slovenija, 2015 - 2024

BOLNIŠKA ODSOTNOST V LETU 2024:

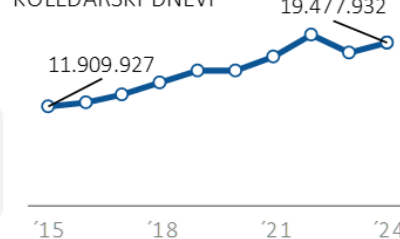
PRIMERI

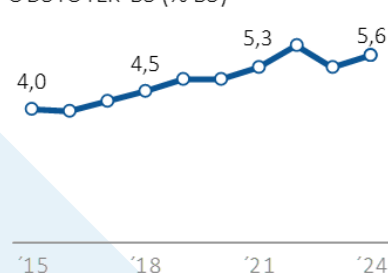
več kot 1,6
milijona primerov

in posledično izgubljenih
več kot 19 milijonov
koledarskih dni,

KOLEDARSKI DNEVI

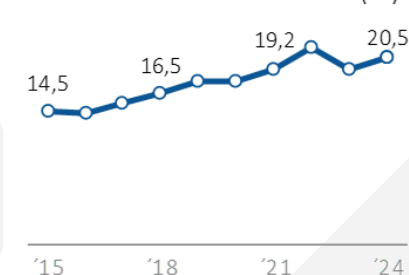
ODSTOTEK BS (% BS)

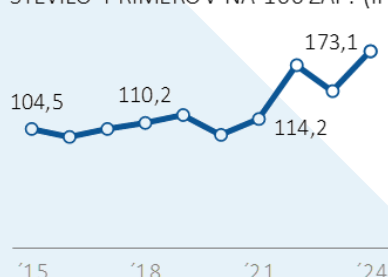
kar predstavlja 5,6 %
izgubljenih
koledarskih dni,

oziroma več kot 20
koledarskih dni
nezmožnosti za delo na
vsakega zaposlenega,

IZGUBLJENI KOL. DNEVI NA ZAP. (IO)

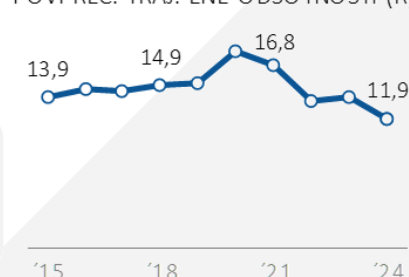
ŠTEVILO PRIMEROV NA 100 ZAP. (IF)

na 100 zaposlenih je
bilo 173,1 primerov
bolniške odsotnosti,

vsak posamezen
primer pa je
v povprečju trajal
skoraj 12 dni.

POVPREČ. TRAJ. ENE ODSOTNOSTI (R)

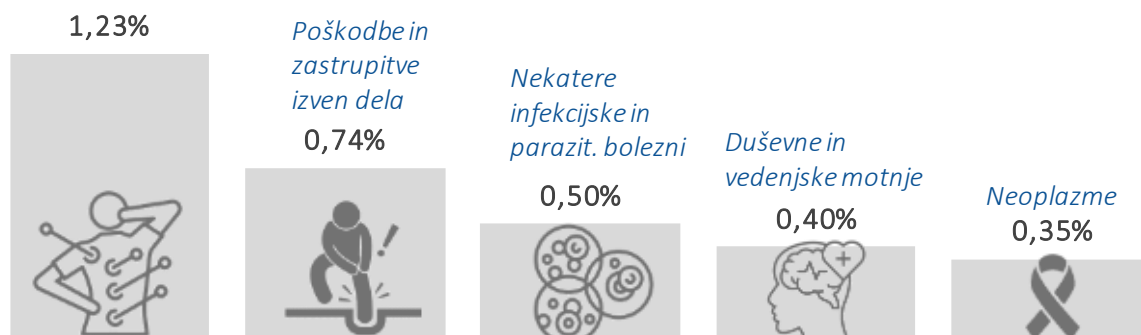

Vir: NIJZ

Slika 2: Vodilni vzroki začasne odsotnosti z dela - odstotek bolniškega staleža (%BS), Slovenija 2024

*Bolezni mišično-
skeletnega sistema
in vezivnega tkiva*

ODSTOTEK BOLNIŠKEGA STALEŽA (%BS)

Vir: NIJZ

Vodilni vzroki bolniških odsotnosti so predvsem bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva, poškodbe in zastrupitve izven dela, nalezljive bolezni in težave v povezavi z duševnim zdravjem ter rakava obolenja.

Slika 3: Število primerov odsotnosti z dela na 100 zaposlenih (IF) ter povprečno trajanje ene odsotnosti (R), po spolu, Slovenija, 2024

ŠTEVILO PRIMEROV NA 100 ZAPOSLENIH (IF)

POVPREČNO TRAJANJE ENE ODSOTNOSTI (R)

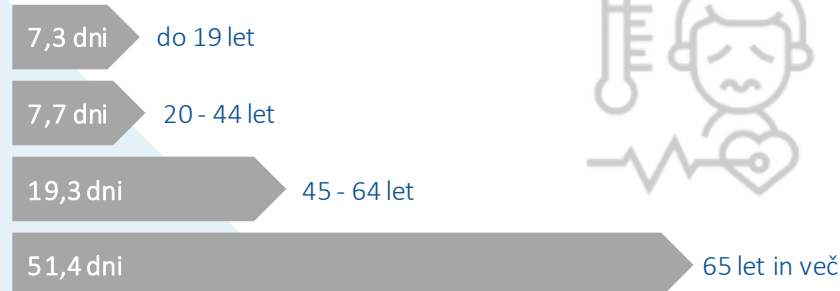

Vir: NIJZ

Ženske so bile upravičeno odsotne z dela približno dvakrat pogosteje kot moški, hkrati pa je posamezna odsotnost pri moških v povprečju trajala štiri dni dlje kot pri ženskah.

Slika 4: Povprečno trajanje ene odsotnosti (R), po starosti, Slovenija, 2024

POVPREČNO TRAJANJE ENE ODSOTNOSTI (R)

Vir: NIJZ

Pri mlajših zaposlenih so vodilni vzroki bolniške odsotnosti poškodbe in zastrupitve izven dela ter nalezljive bolezni, pri starejših zaposlenih pa prevladujejo bolezni mišično-skeletnega sistema in vezivnega tkiva ter rakava obolenja. Povprečna dolžina posamezne bolniške odsotnosti narašča z višanjem starosti zaposlenih, medtem ko se pogostost koriščenja bolniške odsotnosti z višanjem starosti zaposlenih znižuje.

Opis zbirke podatkov ali raziskave

Namen zbirke je spremljanje in analiziranje vzrokov in drugih značilnostičasne odsotnosti z dela. Vir podatkov je Potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela, BOL, ki ima zakonsko podlago v Zakonu o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva, NIJZ 3. Elektronsko Potrdilo o upravičeni zadržanosti od dela (eBOL) služi kot potrdilo plačniku za nadomestilo osebnega dohodka. Istočasno se zbirajo podatki tudi za statistične raziskave, ki se v predpisani obliki zapišejo v digitalni zapis.

Začasna odsotnost z dela zaradi bolezni, poškodb in drugih zdravstveno upravičenih razlogov se v enakem pomenu opisuje tudi z izrazi absentizem, zdravstveni absentizem, bolniški stalež, bolniška odsotnost.

- **Primer** bolniške odsotnosti z dela je zaključena neprekinjena bolniška odsotnost v opazovanem letu za eno diagnozo, ne glede, kdaj se je bolniška odsotnost začela.
- **Primer dolgotrajne bolniške odsotnosti z dela nad 42 dni** je neprekinjena bolniška odsotnost za eno diagnozo v trajanju 43 dni ali več, zaključena v opazovanem letu, ne glede na to, kdaj se je bolniška odsotnost začela.
- **Primer dolgotrajne bolniške odsotnosti z dela nad 356 dni** je neprekinjena bolniška odsotnost za eno diagnozo v trajanju 366 dni ali več, zaključena v opazovanem letu, ne glede na to, kdaj se je bolniška odsotnost začela.
- **Število izgubljenih koledarskih dni** vključuje vse dnevne odsotnosti z dela za eno zaključeno diagnozo v opazovanem obdobju.
- **Odstotek bolniškega staleža (%BS)** je odstotek izgubljenih koledarskih dni v opazovanem letu na enega zaposlenega na leto.
- **Indeks onesposabljanja (IO)** je število izgubljenih koledarskih dni na enega zaposlenega na leto.
- **Indeks frekvence (IF)** je število primerov odsotnosti z dela zaradi bolniške odsotnosti na 100 zaposlenih v enem letu.
- **Resnost (R)** je povprečno trajanje ene odsotnosti z dela zaradi bolezni, poškodbe ali drugega zdravstvenega vzroka.

Opomba: Vsi izračuni, objavljeni na NIJZ podatkovnem portalu se nanašajo na polni delovni čas.

Podrobnejši podatki o bolniški odsotnosti zaposlenih prebivalcev v Sloveniji, za leto 2022 ter daljše časovne vrste, so objavljeni na NIJZ Podatkovnem portalu (Zdravstveno stanje – Bolniški stalež).

Pravna podlaga za zbiranje podatkov:

- Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva
- Zakon o državni statistiki ZDSt
- Uredba (ES) št. 1338/2008 Evropskega parlamenta in sveta

Uporabne povezave:

- [Podrobnejša metodološka pojasnila](#)
- [NIJZ Podatkovni portal](#)
- [Zdravje v občini](#)
- [Zdravstveni statistični letopis Slovenije](#)